HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

מסורת הש"ס

אינם כסוב בפרשה. ואם לא יתפוך האיש (דברים כה) אינם פוטרה בחליצה ולא קנין. אלא מה טעם אין מיבמין ויגדלו יחד: **סרים.** לאו בר הקמת שם הוא ואינו מצווה ליבם וכן אילונית וכיון דמייבם בלא מצוה נושא אשת אחיו בחנם וערוה היא ובכרת: **בעין בול.** מקום: **קודם לאמה.** יולדת נקבה טובלת ל"ד ובתה ראתה ליום או ליומים שטולדה והטבילוה קודם לאמה משום מגע תרומה: עין בול ובית שערים מא"י. פומבדיתא חוץ לארץ: **משום תרומת א"י.** דמיפסלא בנגיעה: **יולאה מגופו.** כגון זב וזבה ונדה: **והני מילי באכילה.** כולה שמואל אמרה בבכורות בפ' הלוקח בהמה (דף מ.) ואפי' זב ונדה לא פסלי לה בנגיעה: **לסוכה שמן של תרומה.** דסיכה כאכילה ובאכילה קאמרינן דתרומת חו"ל אסורה לנדה: **דפניה.** דסיכה כאכילה: **ולא יחללו.** בפרשת אזהרת טמאים בתרומה כתיב: **לרבות את הסך.** בכלל בקדשים לא יאכל עד אשר יטהר[ח]. שתיה בכלל אכילה דכתיב (דברים יד) ואכלת מעשר דגנך וגו' תירוש אמרת הוא וקרי ליה אכילה: **ותבא במים וגו'.** בקללה גבי רשע קאי: **ח"ה.** דחייש למיעוטא: **דידן נמי.** ליטמו כולהו מעריסתן: **אשה ואשה.** לרבות קטנה כדמפרש: **מפרשי להו.** ממגע קדשים: **ואשה כי פריה וזכה וגו'.** בגלה משמעי קרא דכתיב (ויקרא טו) שבעת ימים תהיה בנדתה: **ורמינהו אשה.** ואשה אשר ישכב איש אותה שכבת זרע (שם): **נגיאה.** שמטמאה בביאת אדם מגזרת הכתוב דכתיב וטמאו ולא משום נוגעת בשכבת זרע הוא שהרי מגע בית הסתרים הוא ואינו מטמא: **אלמא ניחו.** לענין נדה בת יום אחד ולענין ביאה בת ג' דברים הללו הלכה למשה מסיני הם כדמפרש ואזיל דחדא מינייהו הלכתא: **הי קרא והי הלכתא.** כלומר מכדי קרא חדא מינייהו משמע הי מינייהו משמע מקרא בלא הלכתא והי מינייהו אצטריך הלכתא: **קרא סתמא היב.** כיון דוי"ו לרבויי אתא כל שהוא אשה משמע בת יום אחד אבל בת ג' לא משמע מיניה טפי מבת ב' או בת ד': **אלא בת ג'.** לענין ביאה הלכתא דמקרא לא משמע ורבנן אסמכתא בעלמא אסמכוה ובת יום א' לנדה משמעמע מקרא: **ומאחר.** דביאה בת ג' הלכה למשה מסיני היא ומקרא לא משמע עיקר קרא דוי"ו יתירא למאי אתא:

ר"מ היא [ט]דתניא קטן וקטנה לא חולצין ולא מיבמין דברי ר"מ אמרו לו לר"מ [י]יפה אמרת שאין חולצין איש כתוב בפרשה ומקשינן אשה לאיש ומה טעם אין מיבמין אמר להן קטן שמא ימצא סרים קטנה שמא תמצא אילונית ונמצאו פוגעין בערוה שלא במקום מצוה ורבנן [2]זיל בתר רובא דקטנים ורוב קטנים לאו סרים נינהו זיל בתר רובא דקטנות ורוב קטנות לאו אילונית נינהו אימר דשמעת ליה לר"מ מיעוטא דשביח אבל מיעוטא דלא שביח מי שמעת ליה [3]הא נמי מיעוטא דשביח הוא דתניא א"ר יוסי [3]מעשה בעין בול והטבילוה קודם לאמה ואמר רבי מעשה בבית שערים והטבילוה קודם לאמה וא"ר יוסף מעשה בפומבדיתא והטבילוה קודם לאמה בשלמא דר' יוסי ודרבי משום תרומת א"י אלא דרב יוסף למה לי והא [3]אמר שמואל [2]אין תרומת חו"ל אסורה אלא במי שטומאה יוצאה מגופו והני מילי באכילה אבל בנגיעה לא אמר מר זוטרא לא נצרכה אלא לסוכה שמן של תרומה דתניא [1]ולא יחללו את קדשי בני ישראל [7]אשר ירימו לה' לרבות את הסך ואת השותה שותה למה לי קרא [8]שתיה בכלל אכילה אלא לרבות [7]את הסך [1]כשותה ואיבעית אימא מהכא [2]ותבא במים בקרבו וכשמן בעצמותיו אי הכי דידן נמי אנן דדרשינן אשה ואשה וכי חזיין מפרשי להו לא גזרו בהו רבנן אינהו דלא דרשי אשה ואשה וכי חזיין לא מפרשי להו גזרו בהו רבנן מאי אשה ואשה דתניא [9]אשה אין לי אלא אשה [10]תינוקת בת יום אחד לנדה מנין ת"ל [3]ואשה אלמא כי מרבי קרא בת יום אחד מרבי ורמינהו אשה אין לי אלא אשה [1]תינוקת בת ג' שנים ויום אחד לביאה מנין ת"ל [4]ואשה אמר רבא הלכתא נינהו ואסמכינהו רבנן אקראי הי קרא והי הלכתא אילימא בת יום אחד הלכתא בת שלש שנים ויום אחד קרא קרא סתמא כתיב אלא בת ג' שנים ויום אחד הלכתא בת יום אחד קרא ומאחר דהלכתא קרא ל"ל

למעוטי

רבי מאיר היא. תימה דמשמע דמתני' (לעיל דף לא:) דבנות כותים נדות מעריסתן לא אתיא כרבנן אלא כרבי מאיר דחייש למיעוטא וסבר דכותים גרי אמת הן כדמוכח פ' שור שנגח ד' וה' (ב"ק לח:) אבל לרבנן דלא חייש למיעוטא לא הוו נדות מעריסתן ולא לר' יוסי אע"ג דחייש למיעוטא בפרק אלמנה (יבמות דף קז:)[מ] כיון דקסבר כותים גרי אריות הן כדמוכח בנמנחות בפרק רבי ישמעאל (דף סו:) דקאמר תורמין משל [י] (ישראל) על של עובדי כוכבים ואם כן כותים לא מטמאו בנדות כדאמר לקמן בנות ישראל מטמאין בזיבה ואין עובדי כוכבים מטמאים בזיבה ותימה והא בנות כותים דהוו נדות מעריסתן הוו [כ] מי"ח דבר ובפ"ק דשבת (דף יג:) משמע דליכא מאן דפליג על י"ח דבר ומשמע התם (דף יח:) דהוי מי"ח דבר לכ"ע וי"ל דאפי' רבנן דלא חייש למיעוטא ואפילו גרי אריות הן שויהו רבנן נדות מעריסתן וגזרו עליהם טומאה כדי שלא יטמעו בהן כמו שגזרו על בת עובד כוכבים ות"ת אם כן אמאי מוקי לה כר"מ ומשום דחייש למיעוטא לוקמיה כר"ע ומשום טימוע דר"מ נמי אית ליה טעמא דטימוע דאמר בפ' ד' וה' (ב"ק דף לח:) קנסא דקנים ר"מ בממונא כדי שלא יטמעו בהן וי"ל משום דע"כ מתני' אית ליה טעמא דטימוע אלא משום חשש דאיה כדקתני לפי שיושבות על כל דם ודם והא דא"ר יוסי מעשה בעין בול והטבילוה קודם לאמה אע"ג דטעמא דרבי יוסי משום טימוע הולך להכיא דאיה דשכיח הוא שרופות הן בקטנותן דאי לאו הכי הוי כחוכא וטלולא למיגזר בהן נדות ות"ת לר"מ דחייש למיעוטא וקסבר דכותים גרי אמת הן א"כ הוו נדות מעריסתן מן התורה ולמה מני לה מי"ח דבר וי"ל דמסתמא לא ראתה מיד אחר ההולדה רגע אחד א"כ אוקמה בחזקת שלא ראתה וסמוך רובא דלא חזו לחזקה שלא ראתה [ס]והוו הכי דחזו דמיעוטא דמיעוטא ולא מטמו מדאורייתא אלא מדרבנן הוא דגזרו עליהם מי"ח דבר ות"ת ולר' יוסי דגרי אריות הן אמאי גזרו בכותים דהוו נדות מעריסתן ובבת עובד כוכבים לא גזרו עד בת ג' שנים כדאמרינן התם ויש לומר דהממירו בכותים דעבדי קלת מלות ולא בדילי ישראל מינייהו וגזרו עליהם מעריסתן דלא ליתי וליטמעו בהן אבל מעובדי כוכבים הוו בדילי טובא ולא גזרו עלייהו עד דליהוי רחויות לביאה: **שמא** תמצא אילונית. ות"ת ותתיבס ממה נפשך דאם אילונית היא הוי קידושי אחיו [מ] טעות כדתנן (יבמות דף ב:) וכולן שנמצאו אילונית לרותיהן מותרות משום דלא הויא לרת ערוה ותירץ ר"ת דהכא איירי בדקבל עליה אחיו וכי האי גוונא משני בריש בן סורר ומורה (סנהדרין דף סט:) ואין להאריך כאן יותר וא"ת ובקטן אמאי חיישינן שמא ימצא סרים ויבדקיה אם עושה כיפה כשמשתין או אחד משאר סימנין דאמר בהערל (יבמות דף פ:) ואיכא למ"ד התם דלא הוי סרים עד שיהו בו כל סימני סרים וי"ל דאין מועלת הבדיקה עד שהוא גדול בשנים: **והטבילוה** קודם לאמה. ומשום שראתה דאי משום שנגעה באמה שטמאה לידה א"כ מאי אשמעינן כל ולדות נמי טמאין. [ע] ובפרק עד כמה (בכורות דף כז.) דקאמר גבי חלה דמאכילתו לכהן קטן ה"ה לכהן גדול שטבל כדמשמע הכא: **שתיה בכלל אכילה.** וא"ת בפרק העור והרוטב (חולין דף קכ.) גבי חלב למה לי כל נפש לרבות שותה ויש לומר דאשמעינן דחלב מהומתך שמיה חלב[מ]: **וכשמן בעצמותיו.** ואם תאמר דמעיקרא מייתי מן התורה והדר מייתי אסמכתא דבפרק ר"ע (שבת דף פו.) תנן דסיכה ביום"כ אסור אע"ג שאין רואה לדבר זכר לדבר שנאמר ותבא כמים בקרבו ואומר רבינו תם דקרא דלא יחללו נמי אסמכתא הוא דבפרק הנשרפין (סנהדרין דף פג.) דרשינן מייה דטבל במיתה ובפרק קמא דזבחים (דף ג:) מידרש לדרשא אחריתי ומדאורייתא לא הוי סך כשותה וכן לענין יום"כ ותדע דאין חייבין כרת אלא אוכל ושותה בלבד ואמר נמי בפרק בתרא דיומא (דף עז:) מי שיש לו חטטין בראשו סך כדרכו ואינו חושש ועוד אומר ר"ת דדוקא סיכה שמן אסמכוה רבנן אקראי ואסור מדרבנן אבל סיכה של שומן חזיר ושל חלב שריא ובפרק כל שעה (פסחים דף כד:) אמר המניח חלב של שור הנסקל ע"ג מכתו פטור אבל אסור הוא משום דאסור בהנאה משמע אבל חלב דעלמא אפילו איסורא ליכא[ס]: **אי** גרס הלכתא הוא א"ש דלא הוי הלכתא אלא חדא ומיהו ברוב ספרים גרס נינהו הייגו לפי שלא פירש רבא הי קרא והי הלכתא כלומר אחד מן הפסוקים וא"ל לפרש משום דקאי נמי אקרא דזכרים לבקמן ובסוף היגן (סוכה דף כח.) גבי אזהרה להוציא את הנשים קאמר הלכתא נינהו אע"ג דליכא אלא חדא: **לנקבה** כל שהיא בין גדולה בין קטנה. וקרא דואשה דזכר אתי לדרשא אחריתא ומעיינות דמגורע ומצורעת צריך לומר דמפיק ליה מקרא אחריתא דליכא למימר דתרוייהו משמעי מהאי קרא דהא לקמן אמר אביי מדקאמר ר' יוסי זאת תורת הזב בין גדול בין קטן אייתור לזכר לרבות מעיינות:

למעוטי

עין משפט נר מצוה

ב א מיי' פ"א מהלכות יבום הלכה טז ז [יח] סמג עשין נב טוש"ע אה"ע סימן קכז סעיף ג ד:

ג ב מיי' שם טוש"ע שם סעיף ו [ומעי' ד]:

ד ג מיי' פ"ז מהלכות תרומות הל' מ [וכרב אלפס פסחים פ"ג דף קמו:]:

ה ד מיי' שם פ"י הלכ' ב ופי"א הל"א:

ו ה מיי' פ"ד מהלכות מאכלות אסורות הלכה ז ופ"א מהלכות מעשר מעשר ומושב הלכה ג:

ז מיי' שם [טוש"ע אה"ע סי' ו סעי' ט וסי' קכז סעי' ד]:

תוס' הרא"ש

לפרושי והן חולשות על כל דם ודם ואי אית לן טעמא דטימוע אפילו בודאי לא חזו גזרו עליהם: **והטבילוה** קודם לאמה. ותימה דילמא משמע דנגעה באמה וי"ל דא"כ כולהו נמי א"נ למה לטבול משום מגע א"א שלא תינק מאמה: **אין** תרומת חוצה לארץ. משמע הכא דשייך תרומה בחוצה לארץ וכן מוכח במה דוכתי וקשה מהא דאמרינן בפ"ק דחולין דר' מאיר אכל עלה של ירק בבית שאן וע"י כן התיר רבי כל בית שאן אלמא דאין תרומה נוהגת בחוצה לארץ וי"ל דהתם בדמאי שאינו נוהג בחוצה לארץ וכן ההיא דבצר לאו היינו בצרה בפ' בתרא דע"ז: **ואיבעית** אימא מהכא ותבא במים בקרבו כו'. לאו דדרשא גמורה היא אלא אסמכתא בעלמא דבשבת פרק ר' עקיבא קאמר עלה אף על פי שאין ראיה לדבר זכר לדבר משום דברחיצה משתעי קרא כדאמרינן בפ' בתרא דיומא מה שמן מאבראי כו' תימה דבתר דמייתי קרא מדאורייתא מייתי קרא דאסמכתא ואומר ר"ת דקרא (קרא) נמי אסמכתא הוא דלכמה דרשות דרשינן ליה בפ"ק דזבחים דרשינן מיניה דאין חולין מחללין קדשים ועוד ילפינן מיניה דטבל במיתה ומדאורייתא לא הוי סך כשותה והא דתנן במס' תרומות דסך שמן של תרומה משלם קרן וחומש היינו מדרבנן וכן לענין יום הכיפורים אמרינן דאינו חייב כרת אלא אוכל ושותה ואמרינן נמי בפ' בתרא דיומא דמי שיש לו חטטין בראשו סך כדרכו ואינו חושש ואי הויא סיכה מדאורייתא לא הוה מקילינן ביה כולי האי וכל קראי דיום הכפורים אסמכתא בעלמא נינהו ואומר עוד ר"ת דוקא סיכה של שמן אסמכוה אקרא ואסרוה אבל סיכה של שומן חזיר או חלב שריא. הלכתא נינהו לפי שלא פי' הי נינהו כלומר מאחד מאלו השנים:

מוסף רש"י

קטן וקטנה. או קטן או קטנה (יבמות סא:). **איש** כתוב בפרשה. בפרשת חליצה ואם לא יתפוך האיש לקחת את יבמתו (שם). ומקשינן אשה לאיש. דכתיב ואם לא יתפוך האיש ולא קטן, ואשה נמי אע"ג דלא כתיב מיעוטא בעינן גדולה כאיש, דאיתקש לה, דכתיב בהכרת קרא ועלמה יבמתו השערה (שם קה:). ונמצאו פוגעין בערוה. דכיון דאינה ראויה להוליד לא קיימן בהו והיה הזכור אשר תלד ופקעה מהן תורת ייבום וקיימו באיסור אשת אח (בכורות יט:) כיון דלאו בני הקמת שם ניהו פגע באשת אח שלא במקום מצוה, דרמתמה הערים דכתיב אשר תלד פרט לאילונית (יבמות סא:). שטומאה יוצאה מגופו. כגון זב וזבה ונדה ובעל קרי, אבל לטומאת מת שריא (בכורות כז.). **אבל בנגיעה לא.** ואע"ג שטמטמה לא איכפת לן, דאינו מוחבר עליה לשומרה שלא יטמאנה (שם). **כמים בקרבו כו'.** מקום סיכה לשמיה (שבת פו.). **דתניא אשה כו'.** ואם כי תהיה זבה, והאי קרא בנדה משמעי (לקמן מד.).

תורה אור השלם

1. וְלֹא יְחַלְּלוּ אֵת קָדְשֵׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָרִימוּ לַיהוָה: ויקרא כב טו
2. וְיִלְבַּשׁ קְלִלָּה בְּמַדּוֹ וְתָבֹא בְּמַיִם בְּקִרְבּוֹ וְכַשֶּׁמֶן בְּעַצְמוֹתָיו: תהלים קט יח
3. וְאִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וְיָלְדָה זָכָר וְטָמְאָה שִׁבְעַת יָמִים תִּהְיֶה וּבְנִדָּתָהּ שְׁבַעַת יָמִים תִּהְיֶה בְּנִדָּתָהּ וְכָל הַנֹּגַע בָּהּ יִטְמָא עַד הָעָרֶב: ויקרא טו יט
4. וְאִשָּׁה אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אִישׁ אֹתָהּ שִׁכְבַת זָרַע וְרָחֲצוּ בַמַּיִם וְטָמְאוּ עַד הָעָרֶב: ויקרא טו יח

הגהות הב"ח

(ח) תוס' ד"ה שמא וכו' קידושי אחיו קידושי טעות:

גליון הש"ס

גמ' **הא** נמי מיעוטא דשביח הוא. עי' שבת סה ע"ל ברש"י ד"ה ר"מ וכו' והוו הגך דחזו מיעוטא דמיעוטא וכו'. כדאמרי' יבמות קיט:

מוסר השכל

עין יעקב

ר"מ היא [ט]דתניא קטן וקטנה לא חולצין ולא מיבמין דברי ר"מ אמרו לו לר"מ [י]יפה אמרת שאין חולצין איש כתוב בפרשה ומקשינן אשה לאיש ומה טעם אין מיבמין אמר להן קטן שמא ימצא סרים קטנה שמא תמצא אילונית ונמצאו פוגעין בערוה שלא במקום מצוה ורבנן [2]זיל בתר רובא דקטנים ורוב קטנים לאו סרים נינהו זיל בתר רובא דקטנות ורוב קטנות לאו אילונית נינהו אימר דשמעת ליה לר"מ מיעוטא דשביח אבל מיעוטא דלא שביח מי שמעת ליה [3]הא נמי מיעוטא דשביח הוא דתניא א"ר יוסי [3]מעשה בעין בול והטבילוה קודם לאמה ואמר רבי מעשה בבית שערים והטבילוה קודם לאמה וא"ר יוסף מעשה בפומבדיתא והטבילוה קודם לאמה בשלמא דר' יוסי ודרבי משום תרומת א"י אלא דרב יוסף למה לי והא [3]אמר שמואל [2]אין תרומת חו"ל אסורה אלא במי שטומאה יוצאה מגופו והני מילי באכילה אבל בנגיעה לא אמר מר זוטרא לא נצרכה אלא לסוכה שמן של תרומה דתניא [1]ולא יחללו את קדשי בני ישראל [7]אשר ירימו לה' לרבות את הסך ואת השותה שותה למה לי קרא [8]שתיה בכלל אכילה אלא לרבות [7]את הסך [1]כשותה ואיבעית אימא מהכא [2]ותבא כמים בקרבו וכשמן בעצמותיו אי הכי דידן נמי אנן דדרשינן אשה ואשה וכי חזיין מפרשי להו לא גזרו בהו רבנן אינהו דלא דרשי אשה ואשה וכי חזיין לא מפרשי להו גזרו בהו רבנן מאי אשה ואשה דתניא [9]אשה אין לי אלא אשה [10]תינוקת בת יום אחד לנדה מנין ת"ל [3]ואשה אלמא כי מרבי קרא בת יום אחד מרבי ורמינהו אשה אין לי אלא אשה [1]תינוקת בת ג' שנים ויום אחד לביאה מנין ת"ל [4]ואשה אמר רבא הלכתא נינהו ואסמכינהו רבנן אקראי הי קרא והי הלכתא אילימא בת יום אחד הלכתא בת שלש שנים ויום אחד קרא קרא סתמא כתיב אלא בת ג' שנים ויום אחד הלכתא בת יום אחד קרא ומאחר דהלכתא קרא ל"ל

למעוטי

רבי מאיר היא. תימה דמשמע דמתני' (לעיל דף לא:) דבנות כותים נדות מעריסתן לא אתיא כרבנן אלא כרבי מאיר דחייש למיעוטא וסבר דכותים גרי אמת הן כדמוכח פ' שור שנגח ד' וה' (ב"ק לח:) אבל לרבנן דלא חייש למיעוטא לא הוו נדות מעריסתן ולא לר' יוסי אע"ג דחייש למיעוטא בפרק אלמנה (יבמות דף קז:)[מ] כיון דקסבר כותים גרי אריות הן כדמוכח בנמנחות בפרק רבי ישמעאל (דף סו:) דקאמר תורמין משל [י] (ישראל) על של עובדי כוכבים ואם כן כותים לא מטמאו בנדות כדאמר לקמן בנות ישראל מטמאין בזיבה ואין עובדי כוכבים מטמאים בזיבה ותימה והא בנות כותים דהוו נדות מעריסתן הוו [כ] מי"ח דבר ובפ"ק דשבת (דף יג:) משמע דליכא מאן דפליג על י"ח דבר ומשמע התם (דף יח:) דהוי מי"ח דבר לכ"ע וי"ל דאפי' רבנן דלא חייש למיעוטא ואפילו גרי אריות הן שויהו רבנן נדות מעריסתן וגזרו עליהם טומאה כדי שלא יטמעו בהן כמו שגזרו על בת עובד כוכבים ות"ת אם כן אמאי מוקי לה כר"מ ומשום דחייש למיעוטא לוקמיה כר"ע ומשום טימוע דר"מ נמי אית ליה טעמא דטימוע דאמר בפ' ד' וה' (ב"ק דף לח:) קנסא דקנים ר"מ בממונא כדי שלא יטמעו בהן וי"ל משום דע"כ מתני' אית ליה טעמא דטימוע אלא משום חשש דאיה כדקתני לפי שיושבות על כל דם ודם והא דא"ר יוסי מעשה בעין בול והטבילוה קודם לאמה אע"ג דטעמא דרבי יוסי משום טימוע הולך להכיא דאיה דשכיח הוא שרופות הן בקטנותן דאי לאו הכי הוי כחוכא וטלולא למיגזר בהן נדות ות"ת לר"מ דחייש למיעוטא וקסבר דכותים גרי אמת הן א"כ הוו נדות מעריסתן מן התורה ולמה מני לה מי"ח דבר וי"ל דמסתמא לא ראתה מיד אחר ההולדה רגע אחד א"כ אוקמה בחזקת שלא ראתה וסמוך רובא דלא חזו לחזקה שלא ראתה [ס]והוו הכי דחזו דמיעוטא דמיעוטא ולא מטמו מדאורייתא אלא מדרבנן הוא דגזרו עליהם מי"ח דבר ות"ת ולר' יוסי דגרי אריות הן אמאי גזרו בכותים דהוו נדות מעריסתן ובבת עובד כוכבים לא גזרו עד בת ג' שנים כדאמרינן התם ויש לומר דהממירו בכותים דעבדי קלת מלות ולא בדילי ישראל מינייהו וגזרו עליהם מעריסתן דלא ליתי וליטמעו בהן אבל מעובדי כוכבים הוו בדילי טובא ולא גזרו עלייהו עד דליהוי רחויות לביאה: **שמא** תמצא אילונית. ות"ת ותתיבס ממה נפשך דאם אילונית היא הוי קידושי אחיו [מ] טעות כדתנן (יבמות דף ב:) וכולן שנמצאו אילונית לרותיהן מותרות משום דלא הויא לרת ערוה ותירץ ר"ת דהכא איירי בדקבל עליה אחיו וכי האי גוונא משני בריש בן סורר ומורה (סנהדרין דף סט:) ואין להאריך כאן יותר וא"ת ובקטן אמאי חיישינן שמא ימצא סרים ויבדקיה אם עושה כיפה כשמשתין או אחד משאר סימנין דאמר בהערל (יבמות דף פ:) ואיכא למ"ד התם דלא הוי סרים עד שיהו בו כל סימני סרים וי"ל דאין מועלת הבדיקה עד שהוא גדול בשנים: **והטבילוה** קודם לאמה. ומשום שראתה דאי משום שנגעה באמה שטמאה לידה א"כ מאי אשמעינן כל ולדות נמי טמאין. [ע] ובפרק עד כמה (בכורות דף כז.) דקאמר גבי חלה דמאכילתו לכהן קטן ה"ה לכהן גדול שטבל כדמשמע הכא: **שתיה בכלל אכילה.** וא"ת בפרק העור והרוטב (חולין דף קכ.) גבי חלב למה לי כל נפש לרבות שותה ויש לומר דאשמעינן דחלב מהומתך שמיה חלב[מ]: **וכשמן בעצמותיו.** ואם תאמר דמעיקרא מייתי מן התורה והדר מייתי אסמכתא דבפרק ר"ע (שבת דף פו.) תנן דסיכה ביום"כ אסור אע"ג שאין רואה לדבר זכר לדבר שנאמר ותבא כמים בקרבו ואומר רבינו תם דקרא דלא יחללו נמי אסמכתא הוא דבפרק הנשרפין (סנהדרין דף פג.) דרשינן מייה דטבל במיתה ובפרק קמא דזבחים (דף ג:) מידרש לדרשא אחריתי ומדאורייתא לא הוי סך כשותה וכן לענין יום"כ ותדע דאין חייבין כרת אלא אוכל ושותה בלבד ואמר נמי בפרק בתרא דיומא (דף עז:) מי שיש לו חטטין בראשו סך כדרכו ואינו חושש ועוד אומר ר"ת דדוקא סיכה שמן אסמכוה רבנן אקראי ואסור מדרבנן אבל סיכה של שומן חזיר ושל חלב שריא ובפרק כל שעה (פסחים דף כד:) אמר המניח חלב של שור הנסקל ע"ג מכתו פטור אבל אסור הוא משום דאסור בהנאה משמע אבל חלב דעלמא אפילו איסורא ליכא[ס]: **אי** גרס הלכתא הוא א"ש דלא הוי הלכתא אלא חדא ומיהו ברוב ספרים גרס נינהו הייגו לפי שלא פירש רבא הי קרא והי הלכתא כלומר אחד מן הפסוקים וא"ל לפרש משום דקאי נמי אקרא דזכרים לבקמן ובסוף היגן (סוכה דף כח.) גבי אזהרה להוציא את הנשים קאמר הלכתא נינהו אע"ג דליכא אלא חדא: **לנקבה** כל שהיא בין גדולה בין קטנה. וקרא דואשה דזכר אתי לדרשא אחריתא ומעיינות דמגורע ומצורעת צריך לומר דמפיק ליה מקרא אחריתא דליכא למימר דתרוייהו משמעי מהאי קרא דהא לקמן אמר אביי מדקאמר ר' יוסי זאת תורת הזב בין גדול בין קטן אייתור לזכר לרבות מעיינות:

למעוטי